

Ægte Grøn Vækst

Dansk Landbrugs plan for Grøn Vækst

Regeringens oplæg til Grøn Vækst sigter mod bedre natur, miljø og klima. Samtidig skal landbruget have gode rammer for udvikling og vækst. Det er umiddelbart en vanskelig opgave, men den kan løses, hvis der sættes ind de rigtige steder, og landbruget samtidig får mulighed for at udvikle nye forretningsområder baseret på miljø- og klimateknologier.

Dansk landbrug er en vigtig og aktiv del af løsningen på de store og mangfoldige udfordringer, der venter frem mod 2020. I dette oplæg præsenterer vi en samlet plan for, hvordan indsatsen skal gribes an. Vi ønsker mest muligt miljø for pengene, samtidig med at landbruget får det nødvendige udgangspunkt for fremtidig bæredygtig vækst til gavn for hele samfundet.

Rammen

Planen vil kræve store omstillinger i landbruget, men med de rette målrettede virkemidler kan vi - i tæt samspil med vores omgivelser - sikre det danske vandmiljø mange år frem, være med til at løse klimaproblemerne, medvirke til naturgenopretning, udvikle den økologiske produktion og dermed gøre Danmark til et foregangsland for grøn vækst.

Rammerne for planen udgøres af tre nøgleforudsætninger:

- **Målrettet indsats.** Omdrejningspunktet skal være en målrettet indsats, der sætter ind, hvor der er et konkret behov, og hvor problemerne kan løses. Generelle reguleringer er kun med til at svække erhvervet og bidrager ikke til en reel og målrettet løsning på de udfordringer, vi står overfor. Vi vil have mest miljø for pengene, og det får vi ved at sætte målet ind.
- **Fokus på miljøfølsomme arealer.** Skal miljø, natur og klimahensyn kombineres med et landbrug med udviklingsmuligheder, som det beskrives i regeringens oplæg til grøn vækst, er det ikke realistisk at kræve generelle reguleringer af fx kvælstofbruket. Vil man have mest miljø for pengene, er det derimod nødvendigt at tage udgangspunkt i de miljøfølsomme arealer. Her er dyrkningsværdien ofte relativ lav, mens miljøeffekterne til gengæld ofte er store.
- **Central udpegnings på fagligt grundlag.** For at sikre et fagligt grundlag for udpegningen af egnede områder til fx udtagning, er det nødvendigt med en central statslig myndighed, der har ansvaret for udpegnings og koordinering af opgaven.

Ægte Grøn Vækst

Dansk Landbrugs plan bygger på, at følgende skal gennemføres senest i 2020:

- Mindst 50 procent af al husdyrgødning skal gennem biogasanlæg med efterfølgende forbrænding af gyllefibrene

- Der skal tages ca. 50.000 ha miljøfølsomme arealer ud af drift og etableres vådområder på halvdelen
- Der skal dyrkes flerårige energiafgrøder på op mod 100.000 ha - primært på miljøfølsomme arealer
- Natur, biodiversitet og drikkevand skal sikres og fremmes, bl.a. ved
 - obligatoriske sprøjtefri 10 m randzoner langs alle målsatte søer og vandløb
 - beskyttelseszoner omkring drikkevandsboringer
 - målrettede plejeordninger for såvel Natura 2000-områder som § 3-natur
 - omlægning til økologi i takt med efterspørgslen
- Yderligere vedvarende energi fra 1 mio. tons halm.

Resultater

Med planen kan vi udnytte alle synergier og vil derfor både kunne opfylde vandrammedirektivets målsætninger, reducere landbrugets klimapåvirkning markant og øge produktionen af vedvarende energi.

Samlet set vil hele planen resultere i følgende:

- **Kvælstof:** Markant reduktion af kvælstoftilførslen til vandmiljøet: 11.000 tons N
- **Fosfor:** Væsentlig reduktion af landbrugets fosforpåvirkning af søerne: 20-30 tons P
- **Klima:** Stor reduktion i klimapåvirkningen på 3,4 mio. tons CO₂¹⁾. Det svarer til omkring 25 procent af landbrugets samlede klimapåvirkning i 2005
- **Energi:** Øget produktion af vedvarende energi fra landbruget på i alt ca. 52 PJ. Det svarer til, at den vedvarende energis andel af det samlede energiforbrug stiger fra ca. 14 procent i 2007 til ca. 20 procent i 2020
- **Pesticider:** Mindst 200.000 ha sprøjtefri arealer mere end der er i dag, herunder minimum 130.000 ha økologisk dyrkede marker
- **Natur:** Mere og bedre natur og biodiversitet: Ca. 25.000 ha ny natur, pleje af Natura2000 og § 3-arealer.

Forudsætninger

Ægte Grøn Vækst kræver investeringer. Et forsigtigt skøn er, at planen vil koste 1 mia. kroner om året, når alle tiltag er sat i værk. Når planen er fuldt gennemført (efter 10-20 år), vil omkostningerne falde. Finansieringen skal primært ske gennem nye, skræddersyede ordninger under landdistriktsprogrammet. På den måde vinder natur, miljø og klima - samtidig med at landbruget er sikret et bæredygtigt vækstgrundlag mange år frem.

En stigende del af EU's direkte landbrugsstøtte overføres til landdistriktspuljen. Hvis Grøn Vækst skal gennemføres i praksis, er det nødvendigt, at Danmark sørger for fuld hjemtagning af landdistriktsmidler og øremærkning af midlerne til omkostningseffektive ordninger, der er direkte målrettet de faktiske mål og behov. Pengene skal bruges til at sikre, at indsatsen sker i netop de områder, hvor gevinsterne er størst. På den måde vinder natur, miljø og klima - uden at landbruget står tilbage som den store taber.

1) Inkl. både direkte effekt og fortrængning af fossile brændstoffer